

Lezing: 'Medicinale en rituele planten van Suriname'

Gastspreker: Prof. Tinde van Andel

w c a c n

Datum: Zaterdag 14 september 2019

Tijd: 13.00 uur - 16.00 uur (inloop 12.30 uur)

Plaats: Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39 Nijmegen

Bijdrage: € 2,- per persoon

Organisatie: Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen

Programma

12.30 uur	Inloop / Ontvangst
12.50 uur	Welkomstwoord
13.00 uur - 13.45 uur:	Deel 1: De totstandkoming van het boek 'Medicinale en Rituele kruiden van Suriname'
13.45 uur - 14.00 uur:	Vragen / opmerkingen
14.00 uur - 14.30 uur:	Pauze: (kleine versnapering en drank voor eigen rekening)
14.30 uur - 15.15 uur:	Deel 2: Hoe ontdekken en gebruiken mensen deze kruiden en planten?
15.15 uur - 16.00 uur:	vragen / opmerkingen
16.00 uur:	Sluiting en mededelingen

Voor vragen over de werkgroep of de bijeenkomst kunt u terecht bij een van de volgende personen:

Ronney De Abreu (email: ronney@deabreu.nl; tel. 06.461.88.809)

Johan Dwarkasing (e-mail: johan_dwarkasing@hotmail.com; tel. 06.466.32.185)

Henk Moeniralam (e-mail: hmoenir@gmail.com; tel. 06.170.82.801)

Wij hopen u op 14 september a.s. te ontmoeten in de zaal van Wijkcentrum Dukenburg.

Met vriendelijke groet,

De werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen

(zie ook onze website: www.wcacn.nl)

De Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen is een initiatief van enkele personen uit Nijmegen e.o. De bijeenkomsten hebben een cultureel-educatief karakter en staan open voor iedereen die belangstelling heeft voor het culturele erfgoed van de Antillen, Suriname of het Caribisch gebied.

De werkgroep ontvangt geen subsidie. Daarom vragen wij voor alle bijeenkomsten een kleine bijdrage per persoon.

Deze bijdrage kan variëren, afhankelijk van de kosten die gemaakt worden. De bijdrage kunt u bij de ingang van de zaal in een doosje of kistje doen. Alles gebeurt op basis van vertrouwen.

De werkgroep probeert de kosten voor deelname aan haar bijeenkomsten, ook in de toekomst, zo laag mogelijk te houden, opdat zo veel mogelijk belangstellenden naar de bijeenkomsten komen.

Samenvatting van de lezing

Medicinale en Rituele Planten van Suriname is het resultaat van enkele jaren wetenschappelijk onderzoek van het Naturalis Biodiversity Center en de Universiteit Gent naar het gebruik van planten voor geneeskrachtige, magische en religieuze doeleinden.

Suriname is een land met een grote culturele diversiteit en een hoge diversiteit aan planten. Het Surinaamse oerwoud herbergt een schat aan medicinale kruiden, maar door de eeuwen heen brachten de Afrikaanse slaven en Aziatische contractarbeiders ook nog tal van nuttige planten met zich mee. Inheemsen, Creolen, Marrons, Hindostanen, Javanen: iedere bevolkingsgroep heeft haar eigen religie, taal, rituelen en ideeën over ziekte en gezondheid. Toch vindt er ook veel kennisuitwisseling plaats. Tinde van Andel publiceerde in 2011 het boek *Medicinale en Rituele Planten van Suriname*, na enkele jaren wetenschappelijk onderzoek. Hoe dit boek tot stand kwam is het onderwerp van het eerste deel van de lezing.

Hoe ontdekken mensen eigenlijk welke planten ze kunnen gebruiken als medicijn, voedsel, brandhout of materiaal om een huis mee te bouwen? En hoe geven ze deze informatie aan elkaar door als ze geen gebruik kunnen maken van geschreven tekst? Tussen 1670 en 1850 werden er 300.000 Afrikanen naar Suriname vervoerd. Hoe wisten zij te overleven in een jungle die zij niet kenden? Hoe ontdekten zij nuttige planten? En kunnen we dit vandaag de dag nog achterhalen? De Creoolse "oso dresi" (huismiddeltjes) zijn een begrip in Suriname en Nederland. De Marrons gelden als specialisten op het gebied van medicinale en rituele planten. Hoe zij hun Afrikaanse plantenkennis hebben gebruikt om het Surinaamse oerwoud te leren kennen is onderwerp van het tweede deel van de lezing.

Informatie over de spreker

Prof. Tinde van Andel heeft een uitvoerige studie verricht naar medicinale en rituele planten in onder andere Afrika en Suriname. Ze is een internationaal erkend expert op dit gebied.

Haar universitaire studie in de biologie deed ze aan de Universiteit van Amsterdam en daarna promoveerde ze in 2000 op het proefschrift getiteld: "*Non-timber forest products NW Guyana*" (Universiteit van Utrecht).

Sinds die tijd heeft prof. Van Andel een snelle carrière doorgemaakt in de Etnobotanie.

Etnobotanie is een studie van de relatie tussen planten en mensen, waarbij o.a. de complexe relatie tussen het gebruik van planten en culturen wordt bekeken

Hieronder volgt een samenvatting van haar veelzijdige carrière:

- 2010-2015. Onderzoeker, Naturalis Biodiversiteitscentrum, Universiteit Leiden
- Vanaf 2015 Hoogleraar Geschiedenis van de botanie en tuinen in Leiden en hoogleraar in Etnobotanie, Universiteit Wageningen

Eervolle vermeldingen:

- 2004: F.H.L. van Os prijs voor het beste PhD proefschrift van de Nederlandse Vereniging voor het onderzoek van de kruidengeneeskunde.
- 2011: Genomineerd als onderzoeker van het jaar van de faculteit wis- en natuurkunde van de Universiteit Leiden.
- 2016: Charles B. Heiser Jr. Mentor Award, Society of Economic Botany.
- 2018: Excellent Education Prize, Wageningen University.

Tevens heeft ze heden, naast haar werk, een groot aantal bestuurlijke functies, onder andere lid van Raad van Toezicht Hortus Botanicus Amsterdam (2009 - 2017), bestuurslid van *Treub Foundation for tropical research* (vanaf 2010), bestuurslid van *Van Eeden Fund* (vanaf 2009 - 2018), bestuurslid van *Flora of the Guianas* (vanaf 2008), vanaf 2013 heeft ze zitting in de *Editorial board Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine* en is ze associate editor van het tijdschrift *Economic Botany*.